

PRÍBEH S CHÝBAJÚCOU STOPOU

Dve mapy, jeden poklad

Hotová aktivita k zvedavosti, intuícii a overovaniu informácií.

15-20 minút

3-4 žiaci v posádke

Varianty podľa veku

Stačí vytlačiť a pripraviť poradie správ

Pre každú posádku vytlačte **strany 2-4**. Mapy a štyri indície môžete rozstrihať podľa čiar; záznamový list nechajte celý. **Strany 1 a 5 sú pre učiteľa**. Tlačte jednostranne na A4, v skutočnej veľkosti. Aktivita funguje aj čiernobielo.

Priebeh za 20 minút

1 2 min | Prečítajte úvod

„Kapitánov poklad je pri jednom z dvoch miest na mapách. Najskôr vyberte, kde by ste ho preverili. Potom dostanete štyri správy, ktoré vám pomôžu rozhodnúť sa.“

2 3 min | Prvý dojem

Rozdajte obe mapy. Posádka si zapíše prvú voľbu aj dôvod. Môže zvoliť aj „ešte nevieme“. Každý dostane priestor na jeden postreh.

3 6 min | Odhaľujte indície 1-4

Odvzdávajte ich po jednej v určenom poradí. Po každej správe deti zapíšu aktuálnu voľbu a informáciu, o ktorú ju opierajú.

4 3 min | Dohodnite rozhodnutie

Posádka vyberie miesto a pomenuje dve indície, ktoré spolu najviac pomohli. Zmena pôvodného odhadu je súčasť skúmania.

5 6 min | Vráťte sa k uvažovaniu

Použite otázky a riešenie na strane 5. Oceňte všimnutú stopu, vysvetlenie aj vypočutie spolužiaka.

Cieľ modelovej aktivity: žiak uvedie dôvod odhadu, porovná nové správy a vysvetlí, prečo svoj názor zmenil alebo si ho ponechal.

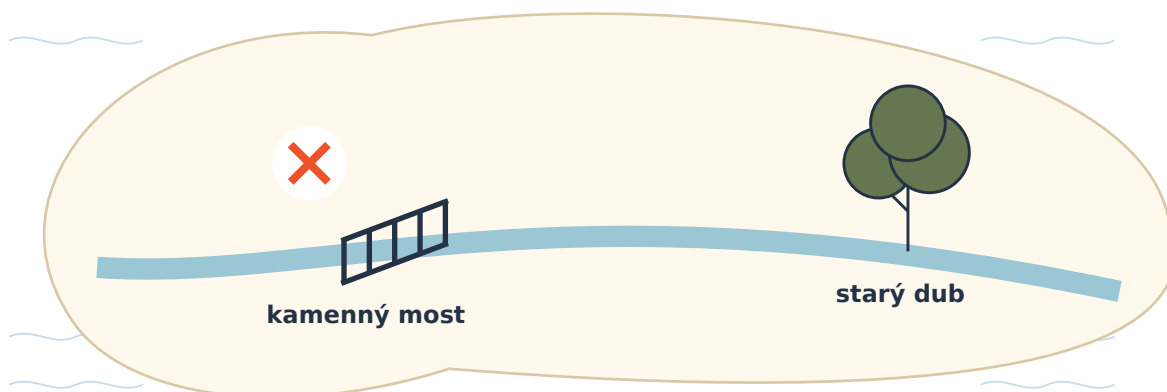
Dve mapy. Kde začnete?

Najskôr si všimnite obe možnosti. Indície zatiaľ neotvárajte.

A

MAPA A

Pri kamennom moste

Prvý dojem si zapíšte. Dôvody spoločne pomenujte.

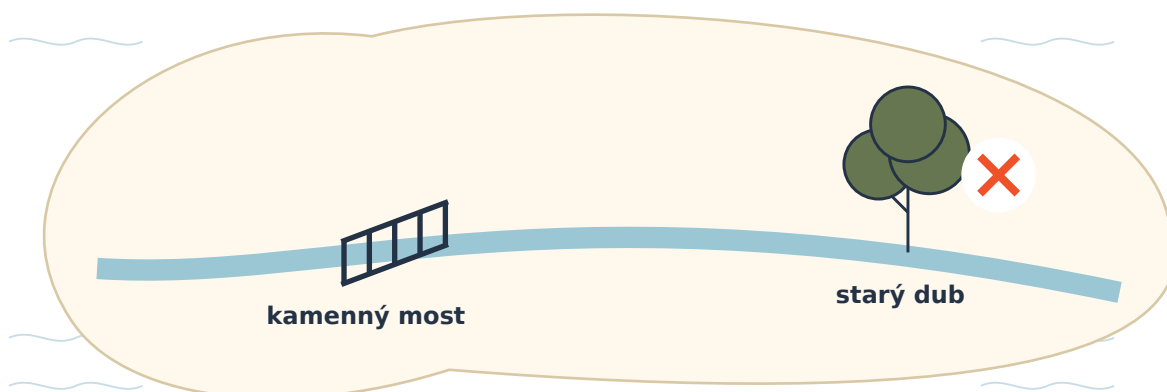

Wachumba | Mapa pre posádku

B

MAPA B

Pri starom dube

Prvý dojem si zapíšte. Dôvody spoločne pomenujte.

Wachumba | Mapa pre posádku

Štyri indície

Každú ďalšiu správu otvorte až na pokyn učiteľa.

INDÍCIA 1

Hugov odhad

„Podľa mňa je poklad pri moste. Také miesto sa predsa na poklad hodí!“

Hugo truhlicu nevidel. Je to jeho odhad.

 Wachumba | Správa 1

INDÍCIA 2

Zápis po búrke

„Včera po búrke sme truhlicu preniesli z jedného z dvoch miest na druhé.“

Lodný denník. Miesto presunu v tomto zápise chýba.

 Wachumba | Správa 2

INDÍCIA 3

Starší kapitánov zápis

„Pred búrkou bola truhlica pri kamennom moste.“

Zápis z obdobia pred búrkou.

 Wachumba | Správa 3

INDÍCIA 4

Dnešné overenie

„Dnes ráno som pri starom dube našiel našu truhlicu. Znak posádky na veku súhlasí.“

Strážca úkrytu. Správa z dnešného rána.

 Wachumba | Správa 4

Ako sa mení náš odhad?

Názov posádky: _____ Dátum: _____

A = kamenný most | **B** = starý dub | **?** = ešte nevieme

Pri každom kroku zakrúžkujte voľbu a dopíšte dôvod. Odhad môžete zmeniť.

KROK	VOL'BA	O ČO SA OPIERAME?
Pred indíciami	☐ A ☐ B ☐ ?	
Po indícii 1	☐ A ☐ B ☐ ?	
Po indícii 2	☐ A ☐ B ☐ ?	
Po indícii 3	☐ A ☐ B ☐ ?	
Po indícii 4	☐ A ☐ B ☐ ?	

Čo si odnášame?

Najskôr sme si mysleli...

Názor sme zmenili alebo nezmenili, lebo...

Pri ďalšej úlohe skúsime...

Každý postreh môže pomôcť. Vypočujte si aj tichších členov posádky.

Najdôležitejší je postup

V modelovom príbehu vedie mapa B k pokladu.

Truhlica bola pred búrkou pri moste. Posádka ju preniesla na druhé miesto, teda k dubu. Dnešná správa nález potvrdzuje.

1. Odhad si všimneme a pýtame sa na dôvody.

Hugov pocit ukazuje jednu možnosť. Truhlicu nevidel, preto jeho odhad sám nepotvrdzuje miesto úkrytu.

2. Čas mení význam informácie.

Vieme, že poklad presunuli. Z tejto správy ešte nevieme, ktorým smerom. Obe možnosti zostávajú otvorené.

3. Dve indície spojíme do záveru.

Indície 2 a 3 spolu stačia: pôvodné miesto bol most, nové musí byť druhé miesto z dvojice - dub.

4. Záver dostane ďalšie overenie.

Dnešné pozorovanie strážcu podporuje mapu B. V príbehu sa zhoduje aj znak na truhlici.

Otázky na spoločný rozhovor

- Kedy bolo v poriadku povedať „ešte nevieme“?
- Ktoré dve indície sa dopĺňajú? Čo nám pridala posledná správa?
- Čo vás priviedlo k prvému odhadu? Čo ho zmenilo alebo podporilo?
- Kto si všimol detail, ktorý ostatným pomohol?

Ako upraviť náročnosť

1.-2. ročník: Správy čítajte nahlas, voľbu deti ukážu na mape. Záznam nahradzte rozhovorom a kresbou.

3.-5. ročník: Použite celú sadu a záznamový list. Deti pomenujú dôvod rozhodnutia.

Starší žiaci: Porovnajte zdroj, čas a silu jednotlivých správ. Nech vysvetlia, čo by si pri podobnej situácii potrebovali overiť mimo modelového príbehu.

Všímajte si otázky, vysvetlenia a spoluprácu. Prvá voľba neurčuje schopnosti dieťaťa; dôležité je, ako pracuje s novou informáciou.

Ďalšie tipy nájdete v článku o zvedavosti a intuícii žiakov.

Objavte aj školy v prírode s animačným programom Wachumba.